

slanci. Somišljeniki, pokažimo zavednost ter pridimo v mnogobrojnem številu!

Shod SLS pri Sv. Venčesu. V nedeljo, dne 23. t. m., po sv. maši bomo imeli pri nas shod SLS. Govori nar. poslanec Falež.

Politično življenje v ptujskem okraju. Zadnje tedne so se vršili politični shodi v ptujskem okraju v Cirkovcih, pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, na Zavrču in v Turskem vrhu v Halozah. Povsod je bila udeležba zelo številna. Poročal je obširno poslanec Ivan Vesenjajk obsežno o delovanju Jugoslov. kluba, o dogodkih v narodni skupščini ter o trgovinski politiki in o zunanji politiki. Zborovalci so izrekli popolno zaupnico poslancu Vesenjajku, Jugoslov. klubu in posebej pozdravljali g. dr. Korošca. S posebnim povdarkom so zahtevali zborovalci, da je treba živo in stvarno delovati v nar. skupščini, ne pa stalno z intrigami in volitvami razburjati ljudstvo. To stališče kluba so še posebno toplo odobraval vsi navzoči. — Prihodnjo nedeljo imamo zborovanje v Ptuj, na Ptujski gori in v Majšpergu.

Lep shod SLS v Ljubnem v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 9. t. m., smo se prav imenitno zabavali na shodu SLS, katerega so se udeležili tudi naši nemčursko-socialistično-republikansko pobarvani liberalni Radičevci, katere je prvi govornik poslanec Fr. Kremžar tako osmešil, da bodo še dolgo ljudje šale zbijali na račun naših Radičevcev, ki so delali prav neslane medklice, pobrane iz »Jutra« in »Domovine«. Shod je bil sijajno obiskan, otvoril ga je predsednik kraj. organizacije SLS g. Josip Tesovnik, ki je pozdravil vse navzoče, se spomnil njegovega Veličanstva kralja Aleksandra in predsednika vlade g. dr. Antona Korošca ter predlagal za predsednika shoda oblastnega posl. M. Blekača. Prvi je govoril narodni poslanec g. Fr. Kremžar, ki je podal zgodovino politične borbe po prevratu in opisal sedanji politični položaj. Nato je govoril narodni poslanec g. Vlad. Pušenjak o taktiki naših nasprotnikov, orisal delo za uresničenje našega programa ter obširno govoril o davčnem zakonu in o gospodarskem programu sedanje vlade. Oblastni poslanec g. Fr. Štrucelj je opisal delo oblastne skupščine. Radičevci so pod vtisom izvajanj poslanca Kremžarja zapustili zborovališče, ko je nastopil Vlad. Pušenjak. Mislimo, da imajo za nekaj časa dovolj te blamaže. Predsednik shoda je nato pozival zborovalce, naj se oglasijo k besedi, osobito nasprotniki, ki so delali neumestne medklice, a se ni nikdo odzval pozivu. Nato je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: »Zborovalci iz okraja Gornjigrad, zbrani na shodu SLS dne 9. septembra 1928 na Ljubnem 1. najostreje obsojajo žalostne dogodke v narodni skupščini, izražajo najodkritosrčnejše sožalje bratskemu hrvaškemu narodu, katerega je zadela težka izguba. Ob enem najodločnejše

obsojajo pisavo liberalnih listov, ki te žalostne dogodke izrabljajo v svoje umazane strankarske namene. V interesu ugleda slovenskega naroda odbijamo z ogorčenjem klevete in laži liberalnega lista »Jutra«, s katerimi blati SLS, njenega voditelja ministra g. dr. Korošca in vse od ljudstva izvoljene zastopnike. Izrekamo voditelju SLS ministru g. dr. Antonu Korošču in celemu Jugoslov. klubu popolno zaupanje s prošnjo, da se še nadalje borijo za ureditev in gospodarsko ozdravitev države ter za boljšo bodočnost slovenskega naroda. 2. Pozdravljamo oblastni odbor in obl. skupščino v Mariboru, katera je v kratkem času svojega delovanja pokazala, da ima smisla za gospodarski napredek ljudstva, katera je pokazala razumevanje za potrebe okraja Gornjigrad.« — Nato je z zahvalo govornikom in udeležencem zaključil predsednik dobro uspešni shod.

NAŠA DRUŠTVA

Krčevina pri Mariboru. Kat. izobraževalno društvo v Krčevini pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 16. t. m. veseloigro »Vedež« in »Jeza nad petelinom in keso« v svoji društveni dvorani. Začetek ob štirih popoldne. Godba Katoliške Omladine iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Trojica v Slov. gor. Naša navdušena dekleta bodo prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m., popoldne po litanijah, vprizorila lepo igro »Junaška deklica«. Domačini in sosedje ste prav uljudno povabljeni! Vstopnina znižana.

Veržej. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 23. t. m., misijonski dan. Zjutraj bo sv. maša in skupno sv. obhajilo za misijone. Popoldne po večernicah v dvorani Marijanščica: govor o misijonih in o delu za misijone. Nato igra »Kapelica v gozdu« v treh dejanjih in misijonska veseloigra »Radovedna deteljica« v enem dejanju. Prijatelji misijonov iskreno vabljeni!

Šmartno v Rožni dolini. Na splošno željo vseh občanov ponovi tukajšnji orlovski odsek v nedeljo, dne 23. t. m., ob treh popoldne igro »Revček Andrejček«. Po igri šaljiva licitacija in prosta zabava. Med odmori in prosto zabavo igra domača godba. Prijatelji orlovske mladine uljudno povabljeni! Bog živi!

Šmarje pri Jelšah. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 16. t. m., v Kat. domu ljudsko igro »Na dan sodbe«. Ker je isti dan posvečenje glavnega altolja v farni cerkvi po prevz. knezoškofu dr. Andreju Karlinu, se pričakuje obilna udeležba! Prijatelji poštene zabave na svidenje!

Listnica uredništva.

Spuhlje: Poročilo o sprejemu nove motorne brizgalne smo prinesli že v zadnji številki. — Spuhlje: Vaš dopis smo že zavrgli in radi tega ga ne moremo priobčevati. Ako bi shranjevali vse odvišne rokopise, kam bi pa prišli! — Slov. Bistrica: Vaše naznanilo o prireditvi dne 9. t. m. smo prejeli še le v četrtek popoldne, ko je bila polovica »Gospodarja« že dotiskana in razposlana. — Sv. Jurij ob Pesnici: Pismo smo odstopili na pristojno mesto, odko-

der boste prejeli odgovor in dokaze. — Sladkagora: Brez podpisa v koš! — Hotinja vas: Ognjegavnega društva ne smemo kritizirati, ker sicer bi Vam odreklo pomoč v slučaju nesreče! — Zalec: O Hmeljarskem društvu smo že obelodanili naše stališče in društvo tudi ve, koliko velja v očeh »Gospodarja«. Vaš dopis je žaljiv in tožljiv.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.10 Din.

Dne 13. septembra pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0050—8.0350.

100 italijanskih lir za 297—299.

100 madžarskih pengov za 9.9214.

1 ameriški dolar za 56.8050—57.0050.

100 francoskih frankov za 222.24.

100 nemških mark za 13.55—13.58.

100 čehoslovaških kron za 168.27—169.07.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tekom par let so postavili naši dobri vaščani tri mične kapele in v sredini teh veličasten Rekov križ. Vse podobe svetnikov je izdelal znani podobar Sel.

SEJMI OD 14. DO 30. SEPTEMBRA 1928.

14. septembra: Petrovče, Črensovci (v Prekmurju), Vitanje, Slov. Bistrica, Rogatec.

16. septembra: Mozirje.

20. septembra: Dobrna.

21. septembra: Laško, Rečica ob Savinji, Fram, Dravograd, Podsreda.

22. septembra: Šoštanj.

24. septembra: Frankolovo, Sv. Jurij ob j. žel., Remšnik.

29. septembra: Vransko, Veržej, Gornja Lendava (Prekmurje), Marenberg, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Pilštajn.

30. septembra: Prevalje, Sv. Peter pri Radgoni.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 10 konj, 8 bikov, 190 volov, 308 krav in 11 telet, skupaj 527 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 11. septembra 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 9 Din, poldebili voli od 7 do 8 Din, plemenski voli od 6.25 do 6.75 Din, biki za klanje 6.75 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, plemenske krave od 6.25 do 6.75 Din, krave za klobasarje od 4.50 do 5.25 Din, molzne krave od 6 do 7 Din, breje krave od 6 do 7 Din, mlada živina od 6.50 do 7.50 Din. Prodalo se je 309 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 63 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 7. septembra 1928 je bilo pripeklanih 455 svinj, in 1 ovca, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—8 tednov stari komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov stari 200 do 225 Din, 3—4 mesece stari 360 do 450 Din, 5—7 mesecev 480 do 500 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1300 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Ovca komad 185 Din. Prodanih je bilo 205 svinj in 1 ovca.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 D, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Cene sadju. Sadja letos ni veliko, kupcev pa. Zato so cene razmeroma visoke in bodo še višje. Danes se pla-

žujejo jabolka za mošt po 1.50 do 2 Din, obrana jabolka 2—3 Din.

Cena sena bo letos izredno visoka. Po izjavah trgovcev s senom bodo isti pripravljene plačevati ga po 200 Din 1 cent, torej po 2 Din 1 kg. To dejstvo opozarja kmete, da s krmo štedijo do skrajnosti in vse, kar živina je, spravijo za prehrano.

Cena živini je v padanju, kar je sicer splošen pojav v jeseni, ali letos zaradi suše še posebno. Vendar bi bilo možno, cene zdržati na sedanji višini, ako bi je posamezni prodajalci sami ne popuščali. Tudi bo treba organizirati ali vsaj medsebojno se domeniti po vaseh, da bodo kmetje sami klali ter na ta način bolje unovčili živino.

Cena hmelju bi lahko bila boljša, ako bi posamezniki ne ponujali blaga pod ceno. »Gospodar« hmeljskih cen ne priobčuje zanesljivo, ker se iste dnevno menjavajo.

Kdaj bo kmet določal ceno svojemu pridelku? Danes je položaj še tak, da kmet sicer pridelava, ali ceno za prodajo mu določijo prekupci. To se pa mora sčasoma končati. Kmet se bo sam določal ceno svojemu pridelku, kadar se bo organiziral in se bo pridelalec potom kmetijskega združenstva postavil na trg. V vinarstvu se je to že začelo, treba pa bo še za sadjarstvo in druge pridelke, ki jih naš kmet prodaja.

Iz žitnega trga. Položaj na žitnem trgu je ostal čez praznike neizpremenjen in splošno pričakovani dvig cen za pšenico ni nastopil, pač pa so izostale ponudbe. Ker se držijo prodajalci rezervirano, ni bilo znatnih zaključkov. Mnogi mlini v Sloveniji radi pomanjkanja vode obratujejo le v zmanjšanem obsegu, tako da je izostalo tudi povpraševanje po blagu. V Ljubljani notirajo: (Vse samo ponudbe, slovenske postaje, plačljivo v 20 dneh, dobava promptna.) Pšenica baška, nova 79080 kg, 2%, 285—287.50, za september 287.50—290, za oktober 300—302.50, moka nova 0 g, blago fk Ljubljana, plačljivo po sprejemu 430—435, baška koroza 345—347.50, ameriška koroza La Plata, promptna, zacinjena, franko Ljubljana 300—302 oves novi 265—270, ječmen baški 70-71 kg, nov, rešetan, franko Ljubljana, plačljivo po prejemu po 315—320, rž, uzančno blago, mlevska tarifa 295—297.50, ajda rešetana 300—305. Tendence neizpremenjena.

Iz hmeljskega trga. Celje, dne 10. septembra 1928. (Poročilo hmeljske sekcije gremija trgovcev). V Gornjesavinjski dolini ni nikake kupčije. V okoliših Polzela in Braslovce je kupčija precej mirna. Nakupovalcev ni mnogo. Producenti ponujajo hmelj slabše kvalitete. Povpraševanje je le samo za prvovrstni hmelj, za katerega se nudi 35—39 Din. V vranskem in šentpeterskem okolišu je razpoloženo v kupčiji isto, le cena je prvovrstnemu hmelju do 36 Din, slabšemu pa 28—30 Din. — Žalec, 10. septembra. Radi čvrstega razpoloženja na žateškem trgu pri rastočih cenah se je zadnje dni položaj na našem tržišču

zelo učvrstil in so se celo proti običaju na praznik sklepane kupčije. Cene so se učvrstile na 35 do 40 Din. Ker so dosegli hmeljarji v Žatcu za sav. hmelj 52—55 Din, se pripravljajo velika večina večjih producentov, ki še imajo zaloge, da pošlje blago v inozemstvo. Prodana je dobra polovica pridelka. — Nürnberg, 10. septembra dovoz hmelja 400 bal, promet 250 hal. Cena slabšega tržnega hmelja 90—100, srednjega in prvovrstnega 130—190, gorskega 180, Hallertau 190 do 240. Tettanang 240. Tendence mirna.

Gene lesu so ostale od zadnjič neizpremenjene.

*

Gospodarska obvestila

Zborovanje vinogradnikov iz mariborske oblasti se vrši dne 23. sept. 1928, ob 10. uri v Ptuju v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: zaključitev druge oblastne vinske razstave, razdelitev diplom in kolajn ter dalje sklepanje za prireditve tretje vinske razstave in sejma za mariborsko oblast v Ptuju. Vinogradniki iz marib. oblasti se naj zborovanja polnoštevilno udeležijo, ker bo na tem zborovanju spregovorjena še marsikaka beseda v korist vinogradnikom.

Gospodarski shod v Solčavi. V soboto, dne 8. t. m., se je vršil pri nas dobro obiskan gospodarski shod, na katerem je poročal narodni poslanec g. Vlad. P u š e n j a k o programu za povzdigo kmetijskega stanu, o zboljšanju prometnih razmer v okraju Gornjigrad, osobito o akciji za zgradbo železnice Kamnik—Gornjigrad—Šmartno ob Paki, o cestni zvezi Luče—Podvolovlek—Kamnik in o važni cestni zvezi Solčava—Koprivna in o pospeševanju tujskega prometa. Po govoru se je razvila živahna debata, v kateri se je razpravljalo o vojaških zadevah, o vprašanju agrarne reforme, o premestitvi okrajnega glavarja, o agitaciji Radičevcev itd. Solčavani smo trdno uverjeni, da moramo vse storiti, da povzdignemo tujski promet ter se bo v ta namen v kratkem vršil tudi gospodinjski tečaj. Število tujcev, ki so letos posetili Logarsko dolino, je bilo dvakrat toliko kot lani, a mnogi so morali oditi, ker niso dobili sob, oziroma prenočišč. Tujski promet bo naši župniji lahko prinesel lepe dohodke, bo povzdignil naše gospodarstvo, ki silno trpi vsled tega, ker smo odrezani od Železne Kaplje, ki je do prevrata tvorila trgovsko središče za našo župnijo.

Priskrbite si čistogojene kvasne glivice za napravo sadjevala V gotovih legah je letos obilo obrodilo sadno drevje in bi bilo potrebno, da si napravimo iz onega sadja, ki se ne namerava prodati in porabiti naravnost v gospodinjstvu, trpežen sadjevec. Sadjevec, ki se navadno na kmetih izdeluje, je le v izjemnih slučajih dober in brez napake, ker se navadno premalo pobrigajo, da bi pridobili res dobro domačo pijačo iz jabolk, hrušk ali tepk. Navadno je sadjevec motna rumena tekočina, ki popolnoma ne prevre v jeseni in ki rada iz

tega vzroka že spomladi cikne. Zakaj pa imajo nekateri posestniki izvrsten sadjevec? Na to vprašanje se bo dalo najlažje odgovoriti s sličnim vprašanjem, zakaj znajo nekateri gospodinjne in kuharice ravno iz istega mesa, moke, mleka itd. napraviti izborne jedi, med tem ko slabe gospodinjne in slabe kuharice spravijo skupaj netečno jed. Oni posestniki, ki imajo tak dober sadjevec, rabijo pri napravi istega kvasne glivice in je torej to ono sredstvo, ki pomaga, da si izboljšamo kakovost domače pijače. Izkušnja nas uči, da si le redko kateri posestnik omisli pravočasno kvasne glivice na kmet. poskusni in kontrolni postaji v Mariboru, bodisi da ni o teh kvasnih glivicah nikdar nič slišal, ali pa ker mu manjkajo tozadevna izkustva. Oni pa, ki so jih le enkrat rabili, pripoznajo njih dobroto in se jih potem redno poslužujejo. Če se nastavi sadjevec s takimi kvasnimi glivicami točno po navodilu, ki se tudi dobiva na omenjeni oblastni ustanovi, tedaj prikipi sadjevec popolnoma in ima posebno dober okus, je popolnoma čist in ima več alkohola, kakor navadni sadjevec, ki bi bil napravljen iz istega sadja, se da torej lažje vnovčiti in je bolj pitna pijača, kakor navaden sadjevec. Zato ne zamudimo prilike in naročimo cevke s kvasnimi glivicami po 2 Din komad pri oblastni kmet. poskusni in kontrolni postaji v Mariboru, Vrbanova ulica 33, s 5 Din kolekovano prošnjo. Navodilo stane 1 Din. — Inž. Henrik Mohorčič.

Naknadno licencovanje plemenskih bikov za ptujski okraj se vrši v četrtek, dne 27. t. m., od 8. ure naprej na sejmišču v Ptuju. Prignani bodo biki, ki niso dobili spomladi licence ali takšni, ki so sedaj komaj dorasli ali bili nakupljeni. Bik, ki nima licence, se ne sme pripuščati k plemenitvi in je kaznen zelo visoka in stroga.

Interesenti za medjimurskega konja se opozarjajo na razstavo in premovanje konj, ki se vrši dne 21. septembra popoldan v Čakovcu. Naslednjega dne bo veliki sejm.

Št. Vid pri Grobelnem. Pri nas se vrši v četrtek, dne 20. t. m., jesenski sejem za živino in drugo blago. Sejmišče je tik okrajne ceste in železniške postaje ter je zveza z vlakom na vse strani dobra. Kupci in prodajalci se zberite v prav lepem številu, da bo kupčija živahna!

Mozirje. Dne 24. t. m., ob 9. uri dopoldne se bo vršila v Mozirju razstava in premiranje goveje živine čiste marijadv. pasme.

Najbolji pripomoček za kvasenje slabe zaostale in zahranje živine je priprava

no!
Težakovo olje za živino
ki se dobi samo pri:
M. Težak
Zagreb, Trondulicova 13.